



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# Beretning

om

# Frederiksberg Skolevæsen

for Skoleaaret 1929 — 30

Tiden fra 1. August 1929 til 31. Juli 1930

fra

**Skoledirektøren.**



SPUHR'S BOGTRYKKERI

1930

**Statens pædagogiske Studiesamling  
København V.**

gmlm-18

### **Skolevæsenets Administration.**

*Skoledirektionen for Frederiksberg Provsti:*  
Stiftamtmand, Kammerherre C. E. A. Ammentorp (K. DM.).  
Provst Hans Koch.

*Frederiksberg Skolekommission:*  
Professor H. O. G. Ellinger (K. DM. M. L.), Formand.  
Sognepræst Johs. Engel (R).  
Overinspektør O. Skjerbæk (R., M. F. K.).  
Værkfører V. Fornæs (M. F. K.).  
Minister J. F. N. Friis-Skotte (M. f. D. R., M. F.).

*Skoledirektør:*  
Cand. theol. F. C. J. Thorbjørnsen (R).

*Viceskoleledere:*  
Sofus Franck (R).  
Cand. juris. Holger Rützebeck.

---

*Skolevæsenets Kontor*  
er Mynstersvej Nr. 5. Kontortid for Ekspedition Kl. 10—2; Skole-  
direktøren personlig Kl. 1—2.

---

## Skolevæsenet.

*Børnetallet.* Efter Uddrag af de Skolelister, som ledsager Folketællingslisterne, udgjorde det samlede Antal Børn i skolepligtig Alder i Frederiksberg Kommune den 31. December 1929: 9 297.

Heraf undervistes:

i Statsskoler paa Frederiksberg . . . . .	222	(	131	Dr. og	91	P.)
i — i andre Kommuner . . . . .	76	(	13	» »	63	» )
i kommunale Skoler paa Frederiksberg	6856	(3577	» »	3279	» )	
i kommunale Skoler i andre Kommuner	215	(	159	» »	56	» )
i anerkendte Privatskoler paa Frederiksberg . . . . .	1572	(	724	» »	848	» )
i anerkendte Privatskoler i andre Kommuner . . . . .	293	(	132	» »	161	» )
i Hjemmene og paa lignende Maade ..	51	(	21	» »	30	» )
Uden Undervisning var . . . . .	12	(	4	» »	8	» )

Disse var alle syge.

*Elevtallet.* Foruden de 6856 Børn i skolepligtig Alder fandtes der den 31. December 1929 endvidere i Kommuneskolerne 263 Børn under 7 Aar, 772 over skolepligtig Alder og 426 (158 over, 267 i og 1 under skolepligtig Alder) fra andre Kommuner. Omvendt fandtes i andre offentlige Skoler 513 skolepligtige Børn, som var hjemmehørende paa Frederiksberg. I Gennemsnit har der i afvigte Skoleaar været 8 289 i Kommuneskolerne.

I de sidste Aar har Kommunens samlede Antal Børn i skolepligtig Alder fordelt sig saaledes:

(Procentvis anført i Parenthes.)

	Statsskoler		Kommunale Skoler		Anerkendte Privatskoler		Under- vist i Hjem- mene og paa lig- nende Maade	Uden Under- visning	Ialt
	paa Frederiks- berg	i andre Kommuner	paa Frederiks- berg	i andre Kommuner	paa Frederiks- berg	i andre Kommuner			
31. December 1925	240 (2,60)	80 (0,87)	6 627 (71,84)	225 (2,44)	1 763 (19,11)	212 (2,62)	46 (0,50)	2 (0,02)	9 225
— 1926	257 (2,80)	86 (0,94)	6 619 (72,27)	209 (2,29)	1 689 (18,44)	229 (2,50)	63 (0,69)	7 (0,07)	9 159
— 1927	244 (2,67)	80 (0,87)	6 619 (72,27)	211 (2,30)	1 719 (18,77)	232 (2,54)	46 (0,50)	8 (0,08)	9 159
— 1928	227 (2,46)	72 (0,78)	6 726 (72,99)	195 (2,12)	1 666 (18,08)	275 (2,98)	47 (0,51)	7 (0,08)	9 215
— 1929	222 (2,39)	76 (0,82)	6 856 (73,74)	215 (2,31)	1 572 (16,91)	293 (3,15)	51 (0,55)	12 (0,13)	9 297

Elevantallet stillede sig i de foregaaende Aar saaledes:

	Elevér hjemmhørende paa Frederiksborg			Elevér hjemmhørende i andre Kommuner	Ialt	Skolepligtige Elevér hjemmhørende paa Frederiksb. i andre off. Skoler
	over skolepligtig Alder	i skolepligtig Alder	under skolepligtig Alder			
31. Dec. 1925	795	6627	309	598	8329	545
— 1926	796	6619	347	526	8288	552
— 1927	880	6619	367	494	8360	535
— 1928	804	6726	229	490	8249	494
— 1929	772	6856	263	426	8317	513

Af- og Tilgangen ved de enkelte Skoler har været følgende:  
(Se Tabellen Side 6.)

Efter Hovedaarsagerne til Af- og Tilgangen stiller denne sig saaledes for 31. Juli 1930:

Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Afgang
975	1 048	73

Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	Tilgang
558	460	98

Den samlede Opgang i Elevantallet bliver herefter 25.

Til Sammenligning med de foregaaende Aar anføres følgende Oversigt:

	Børnetal v. Skoleaarets Begyndelse	Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	Overskud	Børnetal v. Skoleaarets Slutning	Aarets gennemsnitlige Børnetal
1925—26	8318	978	1100	461	405	+ 66	8242	8288
1926—27	8242	975	1109	500	422	+ 56	8186	8249
1927—28	8186	1091	1104	556	487	+ 56	8242	8322
1928—29	8242	953	1104	524	433	+ 60	8182	8225
1929—30	8182	975	1048	558	460	+ 25	8207	8289

*Skolebygninger.* Ud over den almindelige Vedligeholdelse er der i Aarets Løb indrettet en Smaabørnsklasse ved Skolen paa Nylandsvej samt opsat en Del Skabe og Reoler paa forskellige Skoler.

	Børnetal ved Skoleaarets Begyndelse August 1929	Tilgang						Afgang						Børnetal den 31. Juli 1930	Aarets gennemsnitlige Børnetal	
		fra andre Klasser	fra Hjemmene	fra offentlige Skoler paa Frederiksberg	fra andre offentlige Skoler	fra private Skoler	ialt	til andre Klasser	til offentlige Skoler paa Frederiksberg	til andre offentlige Skoler	til private Skoler	ved Slutn. af den skolepligtige Alder	døde			ialt
Lindevangsskolen ...	833	9	177	284	55	45	570	9	61	85	9	90	1	255	1148	1158
Skolen paa:																
Niels Ebbesensvej	705	3	97	25	35	9	169	3	67	52	5	62	3	192	682	705
Godthaabsvej ...	772	—	75	30	18	3	126	—	37	22	10	104	1	174	724	731
Fuglevangsvej ...	635	43	92	71	32	16	254	43	29	47	9	94	1	223	666	681
Nyelandsvej ...	791	1	97	23	34	10	165	1	45	18	16	114	3	197	759	766
Solbjergvej ...	739	—	67	17	24	3	111	—	31	25	9	78	1	144	706	714
Lollandsvej ...	762	3	86	6	67	3	165	3	34	33	7	111	—	188	739	736
Duevej ...	964	6	126	12	28	12	184	6	36	41	8	81	1	173	975	978
la Coursvej ...	1223	98	157	27	25	16	323	98	233	31	11	131	—	504	1042	1044
Frederiksberg Gym- nasium ...	423	—	—	25	8	54	87	—	1	4	2	84	1	92	418	422
Mellem og Realskole for Piger ...	208	—	—	12	9	36	57	—	—	4	1	44	—	49	216	218
Værneklasser ...	80	2	1	15	15	—	33	2	—	10	1	5	—	18	95	94
Præliminærkursus ...	47	—	—	27	1	—	28	—	—	—	—	38	—	38	37	42
	8182	165	975	574	351	207	2272	165	574	372	88	1036	12	2247	8207	8289

Den 14. August 1929 indviedes en ny Skole i P. G. Ramms Allé, kaldet: *Lindevangsskolen*.

I Kommuanbestyrelsens Møde den 24. Juni 1927 bevilgedes 1 126 000 Kr. til Opførelsen af Skolen, og til Inventar er der bevilget 137 778 Kr.

Grundudgravningen paabegyndtes den 5. September 1927.

Grundens Areal udgør 10 589 m<sup>2</sup>, Skolebygningens bebyggede Areal 1 718 m<sup>2</sup>, Legepladsen 4 215 m<sup>2</sup>, overdækket Legeplads 186 m<sup>2</sup>, Sportspladsen 4 356 m<sup>2</sup>.

Skolen indeholder:

*Kælder:*

Syd: 2 Rum med Toiletter for Eleverne. (Kedelrum).

Vest: Bespisningslokale med Anretning. Laboratorieklasser med Samlingsrum.

Nord: Metalsløjdklasse. Gymnastiksal for Drengene. 2 Omklædningsrum.

Øst: Skolebad. Kredsbibliotekslokaler.

*Stuen:*

Syd og Vest: 2 Kontorer med Venterum og Arkivrum.

Nord. Lægeværelse med Birum. Galleri til Drengenes Gymnastiksal. Hal med Operatørrum for Filmsapparat.

10 almindelige Klasseværelser.

*1. Sal:*

Vest: Geografiklasse (normal Klasseværelse).

Nord: Gymnastiksal for Piger. 2 Omklædningsrum.

Syd: Lærerværelse med Birum.

11 almindelige Klasseværelser.

*2. Sal:*

Syd: Naturhistorieklasser med Samlingsrum (normal Klasseværelse). Haandgerningsklasser.

Nord: Galleri til Pigerne's Gymnastiksal. Toiletter for Lærerpersonalet.

11 almindelige Klasseværelser.

*Tagetagen:*

Syd: Smaa børns-Gymnastiksal. Omklædningsrum hertil.

Vest: Sangklasse. Læsestue.

Nord: Træsøjdklasse med Materialrum. (Mørkekammer). Tegneklasser. Familiekøkken med Birum.

Øst: Laboratoriekøkken med Birum. Lokale for Smaasløjde. 1 Lokale for Bogudlaan.

Syd: Mindre Laboratorierum for biologiske Forsøg.

Samtidig blev Skolen paa Hovitzvej (paa et Par enkelte Klasser nær) delvis nedlagt; i Skoleaaret 1929—30 havde 7 Klasser (hvoraf



Antallet af Klasser og Undervisningstimer ved de enkelte Skoler ved Skoleaarets Begyndelse August 1929.

8

	Gymnasie- klasser			Realklasser (Pigeskoleklasser)	Mellemskole- klasser				Præliminærklasser	Folkeskoleklasser								Klassetal ialt	Undervisningstim. (heri frivillige Sprogtimer)	
	3	2	1		IV	III	II	I		8	7	6	5	4	3	2	1			Værneklas.
Lindevangsskolen .....					1	1	1	1		1	2	4	4	4	6	6	5		36	1091
Skolen paa Niels Ebbesensvej .....				1	1	1	1	1			2	1	3	3	3	3	3		23	733
— » Godthaabsvej .....				1	2	1	1	1			2	3	3	3	4	3	3		27	856
— » Fuglevangvej .....					2	2	2	2		1	1	2	2	2	3	3	3		25	811
— » Nyelandsvej .....				1	2	1	1	1			2	3	4	2	3	3	3		26	809
— » Solbjergvej .....					1	1	1	1			3	2	3	3	3	3	2		23	745
— » Lollandsvej .....						1	1	1		1	3	3	3	4	3	3	3		26	820
— » Duevej .....						1	1	1		1	3	3	5	5	4	4	4		32	998
— » la Coursvej .....				1	2	2	2	2		1	2	1	3	4	4	4	4		32	1062
Frøderiksberg Gymnasium .....	3	3	3	1	2	2	2	2											18	638
Skolen paa H. C. Ørstedsvvej 7 B...				2	2	2	2	2											10	356
Præliminærklasser .....									2										2	72
Værneklasser .....																	6		6	178
Ialt...	3	3	3	7	15	15	15	15	2	5	20	22	30	30	33	32	30	6	286	9169
	9				60					208										

Elevtallets Fordeling mellem de enkelte Klasser pr. 31. December 1929.

	Gymnasiekl.	Realkl.	IV Melleml.	8	III	7	II	6	I	5	4	3	2	1	Værnekl.	Kurskole	Præliminærkl.	Ialt
Lindvangsskolen . . . . .			15	29	28	48	23	128	32	134	135	205	202	185				1164
Skolen paa:																		
Niels Ebbesensvej . . . . .		21	18		25	55	33	31	27	106	101	91	104	94				706
Godthaabsvej . . . . .		22	23		27	59	33	81	28	91	97	113	82	80				736
Fuglevangsvej . . . . .			29	26	45	29	50	58	36	66	66	87	100	91				683
Nyelandsvej . . . . .		18	27		23	57	32	93	27	130	69	93	96	102				767
Solbjergvej . . . . .			19		23	82	31	64	29	106	101	101	92	70				718
Lollandsvej . . . . .				25	28	84	29	88	30	78	122	86	80	85				735
Duevej . . . . .				24	29	85	33	85	30	160	144	124	133	131				978
la Coursvej . . . . .		22	49	25	63	57	61	32	62	109	141	144	138	141				1044
Gymnasiet . . . . .	51, 48, 64	20	57		62		60		60									422
Skolen, H. C. Ørstedsv. 7		38	41		47		48		44									218
Værneklasser . . . . .															96			96
Præliminærklasser . . . . .																42		42
Kurskolen . . . . .															8			8
Ialt . . . . .	163	141	278	129	400	556	433	660	405	980	976	1044	1027	979	96	6	42	8317
pCt. af Børnetallet . . . . .	1,9	1,7	3,4	1,6	4,8	6,7	5,2	7,9	4,7	11,8	11,7	12,6	12,4	11,8	1,2	0,1	0,5	

*Undervisningsforhold:*

Resultatet af de officielle Eksaminer (Juni 1930) var følgende:

	Studenters-eksamen		Realeksamen		Mellemskole-eksamen	
	Elevtal	Gennemsnit	Elevtal	Gennemsnit	Elevtal	Gennemsnit
Lindevangsskolen .....					13	6,66
Skolen paa:						
Niels Ebbesensvej .....			21	6,91	18	6,81
Godthaabsvej .....			19	6,50	23	6,82
Fuglevangsvej .....					30	6,56
Nylandsvej .....			18	6,84	25	6,84
Solbjergvej .....					19	6,80
la Coursvej .....			22	6,73	48	6,78
Frederiksberg Gymnasium .....	51	6,61	19	6,10	57	6,56
H. C. Ørstedsvej .....			38	6,74	40	6,75
Ialt ...	51	6,61	137	6,64	273	6,73

4 fra Skolen paa Solbjergvej) Lokale paa Skolen, der skal være rommet ved Udgangen af Skoleaaret 1930—31.

*Klasse- og Timetal samt Børnetal pr. Klasse.* Antallet af Klasser og Undervisningstimer ved de enkelte Skoler var ved Skoleaarets Begyndelse (August 1929 følgende (se Tabellen Side 8).

Børnetallet pr. Klasse var i Gennemsnit ved Skoleaarets Begyndelse i Værneklasser 15,66, i Klasser til almindelig Forberedelseseksamen 24, i Mellemskole- og Realklasser 25,07, i Gymnasieklasser 18,22 og i de øvrige Klasser 31,39.

Elevtallets Fordeling mellem de enkelte Klasser stillede sig saaledes ved Midten af Skoleaaret (31. December 1929) se Tabellen Side 9.

I Klasser for svagt begavede Elever undervistes:

	1. August 1929	Tilgang	Afgang	31. Juli 1930.
i Værneklasser ....	80	32	17	95

Skolevæsenet har betalt for 4 Børns Undervisning hos en af samme antagen Lærerinde, for Undervisning af 5 tungt hørende Børn, for Undervisning af 2 Elever paa Københavns Kommunes

Svagsynsskole samt for Undervisning af 3 Børn paa Hjemmet for Vanføre. For 2 Elever i Værneklassen har Skolevæsenet betalt Spørvognskort.

Det Antal Børn, som forlod Skolen efter Slutningen af den skolepligtige Alder, blev udskrevet fra følgende Klasser:

Gymnasiet .....	4,9 pCt.
Realklasse .....	12,3 »
IV Mellemskoleklasse .....	13,9 »
III — .....	7,6 »
II — .....	3,6 »
I — .....	0 »
Afgangsklasse (7. og 8. Klasse) ....	42,2 »
6. Klasse .....	10,1 »
5. — .....	1,5 »
4. — .....	0,1 »
Hjælpe- og Værneklasse .....	0,5 »
Præliminærklasser .....	3,3 »

Af de 273 Elever, der bestod Mellemskoleeksamen, afsluttede 73 deres Skolegang med denne Eksamen, 81 optoges i Gymnasier og 119 overgik til Realklasser.

Til den af Staten anordnede Optagelsesprøve til I Mellemskoleklasse i Maj—Juni 1930 var indmeldt 431 Elever. Heraf blev 4 afmeldt og 5 fik paa Grund af Alder ikke Adgang til Prøven. Af de 422 Elever, der havde Adgang til Prøven, boede 15 Elever i København og 405 Elever paa Frederiksberg, 1 Elev i Gentofte og 1 Elev udenfor Stor-København.

124 Elever eller 29,4 pCt. bestod ved skriftlig Prøve alene, 197 Elever eller 46,7 pCt. bestod ved samlet Prøve. Ialt bestod 321 Elever eller 76,1 pCt. Prøven.

47 Elever eller 11,1 pCt. bestod ikke skriftlig Prøve, og 54 Elever eller 12,6 pCt. bestod ikke samlet Prøve. 101 Elever eller 23,9 pCt. bestod altsaa ikke Prøven.

Af I Mellemskoleklasser oprettedes 15 med ialt 414 Elever fra kommunale og ikke-kommunale Skoler (2 Klasser i Skolerne paa Fuglevangsvvej, la Coursvej, H. C. Ørstedsvej samt Frederiksberg Gymnasium; 1 Klasse i Skolerne paa N. Ebbesensvej, Godthaabsvej, Nyelandsvej, Solbjergvej, Lollandsvej, Duevej og i Lindesvangsskolen.

Fra *det kommunale Præliminærkursus*, der oprettedes i August 1908 og staar aabent for alle i Kommunen hjemmehørende unge Mennesker under 17 Aar, som har haft Bolig her i mindst 2 Aar og

bestaar Adgangsprøven (i Dansk og Regning), har i alt 647 Elever bestaaet Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen).

Kursuset har i det forløbne Skoleaar haft 2 Hold Elever, fordelt i 2 Klasser. Begge Klasser er optagne paa Skolevæsenets Skoleplan.

Af Hold I, som begyndte sin Undervisning i August 1928, indstilledes 18 Elever til Eksamen i Maj—Juni 1930. De bestod alle med et Gennemsnit af 94,93 Points.

Hold II oprettedes i August 1929 med 28 Elever i 1 Klasse. Af disse udgik 11 i Aarets Løb, 1 paa Grund af Sygdom, 10 paa Grund af manglende Evner og Flid.

Ved Aarets Slutning var Elevantallet 35, Hold I 18, Hold II 17.

*Skolestipendier.* Der uddeles aarlig:

a) Oplægsstipendier til Udbetaling efter Elevens Afslutning af Skolegangen.

b) Stipendier til Livsophold under Skolegangen.

Stipendierne bortgives til flittige og trængende Elever i Realeldste Præliminær- og Gymnasieklassem (undtagelsesvis 4. Mellemklasse og yngste Prøvl.); Oplægsstipendierne dog kun til Elever i Gymnasieklassem, der formentes at ville fortsætte deres Studier efter Skolegangens Afslutning.

I 1929—30 er der uddelt:

13 Livsopholdsstipendier	.....	à 150 Kr.
6	—	..... à 125 »
23	--	..... à 100 »

c) *Flidspræmier* (Kr. 500) til Elever i Gymnasie-, Præliminær- og Realklasser.

*Undervisningen af tuberkuløse Børn* i Henhold til § 9 i Lov Nr. 145 af 12. Marts 1918 har omfattet 8 Børn, som lider af smittefarlig Tuberkulose; de har nydt særlig Undervisning i den af Kommunen i 1915 indrettede Skolebygning paa Tesdorpsvej og staaer under Tilsyn af Tuberkulosestationens Læge, Fru Harriet Møller.

Børnene behandledes efter følgende Plan:

#### *Vinterplan.*

- Kl. 9 — 9<sup>45</sup> Undervisning.
- » 9<sup>45</sup>—10<sup>15</sup> Frokost (½ l sød Mælk til hvert Barn leveres fra Hospitalet).
- » 10<sup>15</sup>—11 Undervisning.
- » 11 —12 Spadseretur.
- » 12 — 1<sup>15</sup> Hvile (absolut Ro).
- » 1<sup>15</sup>— 2 Undervisning.
- » 2 — 3 Middag (2 Retter varm Mad, som leveres fra Hospitalet).
- » 3 — 3<sup>30</sup> à 4 Friluftsbeskæftigelse.

*Sommerplan.*

- Kl. 9 — 9<sup>45</sup> Undervisning.  
 » 9<sup>45</sup>—10<sup>15</sup> Frokost (Mælk fra Hospitalet).  
 » 10<sup>15</sup>—11 Undervisning.  
 » 11 —12<sup>30</sup> Spadseretur.  
 » 12<sup>30</sup>— 2 Hvile (absolut Ro).  
 » 2 — 3 Middag (Mad fra Hospitalet).  
 » 3 — 3<sup>45</sup> Undervisning.  
 » 3<sup>45</sup>— 5 à 6 Friluftsbeskæftigelse.

Badning af Børnene, Desinfection af Spytteflasker m. v. foregaar paa Hospitalet.

*Undervisningen af talelidende Børn.* Fra Begyndelsen af Skoleaaret 1923—24 oprettedes ved Godthaabsvejens Skole et Talekursus for talelidende Børn fra alle Kommunens Skoler.

Undervisningen blev givet af Kommuelærer Peder Th. Jensen, der har en særlig Uddannelse til at lede et saadant Kursus. Eleverne, der udpegedes af Klasselærerne og Dansklærerne, inddeltes i Hold paa 6—9 Elever efter Alder og Talefejlsens Art og Grad. Undervisningen foregik om Formiddagen fra 8—9 og 9—11 og Eleverne fulgte derefter Resten af Dagen Undervisningen i deres egne Klasser.

Undervisningen sluttede omkring 1. Marts 1930 p. Gr. af Lærer Jensens Sygdom.

Den *Undervisning af syge Børn paa Hospitalet*, der har fundet Sted ved en af Skolens Lærerinder siden 1901, har sidste Aar omfattet 14 Børn.

I de tre *Skolehaver* (ved Skolen paa Duevej, Nylandsplads og Mørk Hansens Vej) undervises 11—14 Aars Børn, som frivilligt melder sig, to Gange ugentlig Kl. 4—6.

I 1929 undervistes 337 Børn. Fra den skolebotaniske Afdeling ved Nylandsplads udleveredes til Skolernes Botanikundervisning 540 Pakker Planter, og Haven havde i Sommertiden stadig Besøg af Klasser med deres Lærer.

I den øvrige *frivillige Undervisning*, som med Statens Støtte har fundet Sted ved Kommuneskolerne, deltog:

34 Hold Sløjd	hvert med gennemsnitligt 15 Elever
12 » Gymnastik	» » » 25 »
4 » kvindeligt Haandarbejde	» » » 34 »

2	Hold kvindelig Hus-				
	gering	hvert med gennemsnitligt	23	Elever	
17	» Bogbinderi	» » »	14	»	
5	» Sang og Musik	» » »	24	»	
2	» Tegning	» » »	32	»	
samt i 10 Læsestuer		» » »	50	»	

Fra Børnenes Bogsamlinger, der ved Aarets Slutning tilsammen tæller 20 826 Bind, er der sket 65 188 Udlaan til 4 799 Børn.

*De kommunale Fortsættelseskursus* for unge Mænd og Kvinder havde i 1929—30 deres 30. Undervisningsaar.

Der er arbejdet efter følgende af Undervisningsministeriet under 11. Juli 1928 approberet Undervisningsplan:

### 1. Kursus' Inddeling.

#### A. Husmoderskole for unge Piger.

Aldersgrænse: Fra det fyldte 16. til 22. Aar.

Undervisningstid: Fra 1ste September til 30. April.

#### B. Kursus i Handelsfag.

Særlig beregnet for Elever, der ved Skolcaarets Slutning forlader Skolen med Mellemskole-, Real- eller Præliminæreksamen.

Undervisningstid: Fra 1ste September til 15. December.

#### C. De almindelige Fortsættelseskursus.

I. For Elever under atten Aar.

II. For Elever over atten Aar.

Undervisningstid: Fra 1ste Oktober til 31. Marts.

Paa Afdeling I kan undtagelsesvis optages Elever over 18 Aar, men kun til Supplering af Holdene. Normalt begynder et Hold med mindst 15 Elever under 18 Aar.

Hvor Forholdene taler derfor, vil Undervisningen i visse Fag og under særlige Omstændigheder kunne udstrækkes til ogsaa at finde Sted i April, men kun efter særlig Forhandling med Skoledirektøren.

Den daglige Undervisningstid er for:

Afdeling A: Fra Kl. 13 (14) til 18 (19) de fem første Dage i Ugen.

» B: Fra Kl. 15 til Kl. 17 eller Kl. 17 til 19.

» C I: Enten mellem Kl. 16 og 19 eller Kl. 18 og 21.

» C II: Mellem Kl. 18 og 22.

## 2. Fagkredsen.

A:

Husgerning og Madlavning .....	9	ugentl. Timer
Haandgerning .....	6	» »
Litteratur og Samfundskundskab .....	3	» »
Gymnastik .....	2	» »
Næringsmiddellære .....	1	» »
Ialt ...		21 ugentl. Timer

Hertil knyttes Foredragsrækker (obligatoriske) i Hygiejne og Moderkundskab, Stofkundskab samt Hjemmets Indretning og Udsmykning, saaledes at det ugentlige Timetal dog ikke overskrider 24 Timer.

B:

Bogføring .....	6	ugentl. Timer
Maskinskrivning .....	6	» »
Stenografi .....	6	» »

Eleverne kan frit vælge, hvor mange af Fagene de ønsker at deltage i.

C: *Bundne Fag.*

Dansk .....	2 × 2	ugentl. Timer
Skrivning (i alt 60 Timer) .....	2 × 2	» »
Regning .....	2 × 2	» »
Engelsk .....	2 × 2	» »
Tysk .....	2 × 2	» »
Fransk .....	2 × 2	» »
Bogføring .....	2 × 2	» »
Maskinskrivning .....	2 × 2	» »
Stenografi .....	3 × 2	» »
Husgerning .....	2 × 3	» »
Haandgerning .....	2 × 3	» »
Sløjd .....	2 × 2	» »

Fri Fag.

Disse Fag er planlagte til at vare hele Skolehalvaaret; dog staar det en Elev frit for at fratræde, dersom vedkommende ikke mener at kunne passe Arbejdet til Stadighed.

Sang .....	2	ugentl. Timer
Bogbinderi .....	2	» »
Metalsløjd .....	2	» »
Tegning .....	2	» »
Gymnastik .....	1½	» »



*Fag, der er bygget op som Foredragsrækker og Spørgetimer om bestemte i Forvejen opgivne Emner.*

En Elev, der vil deltage i disse, er kun forpligtet til at følge een bestemt Række.

Litteratur .....	2	ugentl. Timer
Samfundskundskab .....	2	»
Fysik, Kemi, Biologi eventuelt i Forbindelse med Elevøvelser .....	2	»
Næringsmiddellære .....	2	»
Stofkundskab .....	2	»
Hjemmets Ordning og Udsmykning ....	2	»

*Læsestuen* staar aaben for Eleverne under en Lærers Vejledning et vist Antal Aftener om Ugen efter Skoledirektørens nærmere Bestemmelse.

En Betingelse for at deltage i de fri Fag, eller for at benytte *Læsestuen* er, at man deltager som Elev i mindst eet bundet Fag. Forlader en Elev af en eller anden Grund det bundne Fag, maa han samtidig ophøre med at deltage i de fri.

Undervisningen er gratis. Hver Elev betaler 5 Kroner i Indskrivningspenge, dog kan uformuende Elever faa Indskrivningspengene eftergivet.

Elever i kvindelig Haandgerning betaler selv Haandgerningsmaterialet.

*A. Husmoderskole for unge Piger* (1. September 1929—30. April 1930).

Kommunens *Husmoderskole for unge Piger* oprettedes 1. September 1924. Ved Skolens Begyndelse 1. September 1929 var Elevetallet 33, ved Udgangen af April 1930: 32. Eleverne har i Husgerning og Haandgerning været delt i 2 Hold.

*B. Kursus i Handelsfag* (1. September—15 December 1929).

1918 oprettedes for første Gang Kursus i Bogføring, Maskinskrivning og Stenografi, væsentlig beregnet paa Elever, der har bestaaet Mellemskole-, Real- eller Præliminæreksamen ved Kommunens Skoler. Til dette Kursus meldte der sig 1. September 1929 17 Elever. Saa godt som alle Eleverne deltog i alle Fag.

*C. De almindelige Fortsættelseskursus* (1. Oktbr. 1929—31. Marts 1930).

*a. Bundne Fag:* For Elever under 18 Aar har der været oprettet 31 Hold. Dansk 2 Hold, Regning 5 Hold, Skrivning (m. skr. Dansk)

3 Hold, Engelsk 6 Hold, Tysk 1 Hold, Bogføring 2 Hold, Maskinskrivning 4 Hold, Stenografi 1 Hold, Husgerning 4 Hold og Haandgerning 3 Hold.

For *Elever over 18 Aar* har der været oprettet 42 Hold. Dansk 2 Hold, Skrivning (m. skr. Dansk) 1 Hold, Regning 2 Hold, Engelsk 7 Hold, Tysk 5 Hold, Fransk 2 Hold, Bogføring 2 Hold, Maskinskrivning 1 Hold, Stenografi 2 Hold, Husgerning 11 Hold, Haandgerning 7 Hold og Sløjd 1 Hold.

Intet af disse Hold nedlagdes. I Engelsk har Eleverne været delt i 4 Begynderhold, 6 Hold for Viderekomne og 3 Hold for Elever, der har bestaaet Reale eller Præliminæreksamen. Tysk: 2 Hold for Begyndere, 2 for Viderekomne og 2 for eksaminerede Elever. Fransk: 1 Hold for Begyndere, 1 for Viderekomne, Bogføring: 3 Hold for Begyndere, 1 for Fortsættere. Stenografi: 2 Hold for Begyndere, 1 for Fortsættere. Husgerning: 6 Hold for Begyndere, 9 for Fortsættere.

*b. Fri Fag.* Af disse har der fra Midten af Oktober 1929 været oprettet følgende Hold: Metalsløjd 1 Hold, Bogbinderi 2, Sang 1, Tegning 1, Gymnastik for mandlige Elever 2 og Gymnastik for kvindelige Elever 4. Af disse nedlagdes 1 Hold for kvindelige Gymnaster.

#### *Foredragsrækker.*

Skolevæsenet har ordnet følgende Foredrag og Foredragsrækker: Fru Dr. med Dederding: »Moderkundskab, Barnepleje og Samaritergerning« (4 Forelæsninger for kvindelige Elever). Vice-skoledirektør Frank: »Det sexuelle Liv« (2 Forelæsninger for mandlige Elever).

Ved Skolens Lærere: En Tjenesterejse i Frankrig (Hr. Førslev). For Nævningeretten (Hr. Faaborg). »River life in England« (Hr. Schmedes). Selma Lagerlöf (Overlæreren). Erhvervsmuligheder i Østen (Hr. Lund). Om Billedkunst (Hr. Wiene). »Die Planze in der Weltgeschichte« (Hr. Neumann). Motionens Betydning (Hr. Andreasen). Vitaminer (Hr. Velmar).

Disse Foredrag har været overværet af godt 1000 af Skolens Elever.

Skolens Lærere og Elevudvalg har ordnet følgende Foredrag og Underholdninger: Journalist Olaf Linck: Emigrantdrømme og Emigrantmaal (med Lysbilleder). Dr. Krarup-Nielsen: Mads Lange til Bali (med Film og Lysbilleder). Kgl. Kammermusikus Fini Henriques og Pianisten Carl Schnedler-Meyer: Violinkoncert. Komponisten Rudolf Simonsen: Mozart som dramatisk Komponist. Vice-skoledirektør Holger Rützebeck: Minder fra det gamle København (med Lysbilleder). Skuespillerinde Frk. Ellen Malberg: Oplæsning og Sang.

En af Udvalget arrangeret Bazar paa Lindevangsskolen gav et Nettooverskud paa godt 1200 Kr., der foreløbig er henlagt.

Ved Aarsafslutningen var der Oplæsning af Skuespiller Thor-kild Roose.

*Elevtallet* udgjorde ved Undervisningens Begyndelse og ved Slutningen af hver paafølgende Maaned:

								Afgang
1927—28 Vinterkursus	1076	1045	1012	951	909	882		18,0 pCt.
Fri Fag .....	167	173	169	172	170	153		8,4 »
Handelskursus .....	35	33	32	31				11,4 »
Husmoderkursus ....	33	33	33	33	32	32	32 31	6,1 »
1928—29 Vinterkursus	1249	1260	1242	1175	1107	1068		14,5 »
Fri Fag. ....	201	211	207	186	168	161		20,0 »
Handelskursus .....	34	35	32	28				17,6 »
Husmoderkursus ....	36	38	38	36	36	36	35 35	2,8 »
1929—30 Vinterkursus	1395	1370	1345	1248	1184	1142		18,1 »
Fri Fag .....	200	199	200	194	173	168		16,0 »
Handelskursus .....	18	16	15	12				33,3 »
Husmoderkursus ....	33	33	33	33	33	32	32	3,0 »

Forsømmelserne i pCt. af Skoledagene:

	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom
1927—28 Vinterkursus .....	11,9	7,0
Handelskursus .....	3,7	1,2
Husmoderkursus .....	5,2	2,2
1928—29 Vinterkursus .....	11,1	5,5
Handelskursus .....	3,9	2,3
Husmoderkursus .....	6,3	0,7
1929—30 Vinterkursus .....	8,9	5,7
Handelskursus .....	3,6	1,9
Husmoderkursus .....	5,1	2,7

I Indskrivningspenge har Eleverne betalt 6 170 Kr.

Skolens Udgift udgjorde:

1925—26 .....	45 589 Kr. 48 Øre
1926—27 .....	53 168 » 09 »
1927—28 .....	64 115 » 09 »
1928—29 .....	65 719 » 47 »
1929—30 .....	69 340 » 23 »

Af de 69 Lærere og Lærerinder, der har undervist ved samtlige Kursus, havde de 28 Ansættelse ved Kommunens Skolevæsen.

Den af Kommunen støttede *tekniske Skole* for Haandværkslærlinge og æsvende, som til 31. December 1929 havde Lokaler i Høwitzvejs Skole og i en af Barakkerne paa Yrsasvej, og derefter flyttede ind i Skolens egen Bygning paa Falstersvej, havde 667 Elever. Skolens Indtægt var: Skolepenge 15 561 Kr. Statstilskud til Driften 21 530 Kr. og som Understøttelse til 6 Elever i Dagskolen for Karetmagere 970 Kr., Kommune Tilskud til Driften 39 819.53 Kr. (hvortil endvidere kommer gratis Lokaler, Belysning og Brændsel i Skolevæsenets Bygninger anslaaet til 5 780 Kr.), Tilskud fra Frederiksberg tekniske Selskab 1 623 Kr., fra Amtsskolefonden 3 500 Kr., fra »Det Rejersenske Fond« 200 Kr. og fra Antikvar Carl Jul. Petersens Hjælpefond 100 Kr. (til Foredrag og Koncerter) samt Landinspektør N. F. Jensen og Hustrus Legat, stort 1 000 Kr., til Uddeling som Præmie til 2 af Skolens flinkeste Elever. Forsømselserne udgjorde 6,2 pCt., heraf paa Grund af Sygdom 3,2 pCt.

*Skolebesøget.* Skoleforsømselserne fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i pCt. af de skolepligtige Dage har udgjort:

	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom
Lindvangsskolen .....	6,5	0,5
Skolen paa Niels Ebbesensvej ....	6,7	0,2
» » Godthaabsvej .....	5,2	0,3
» » Fuglevangsvej .....	5,8	0,1
» » Nyelandsvej .....	6,9	0,3
» » Solbjergvej .....	6,2	0,4
» » Lollandsvej .....	5,3	0,3
» » Duevej .....	5,6	0,2
» » la Coulsvej .....	6,8	0,4
Frederiksberg Gymnasium .....	4,1	0,2
Skolen paa H. C. Ørstedesvej 7 B. ...	5,2	0,3
Værneklasser .....	7,5	0,8
Præliminærklasser .....	3,0	0,1

I *Skolebøder* idømtes 221 Kr. 00 Øre for 415 Dages Forsømselser af 10 Børn.

Af de til Kommuneskolerne knyttede *Legater* har 2 Drengene faaet Justitsraad Priemes og Hustrus Skolelegat (100 Kr.). 1 Pige Docent N. I. Fjords Legat (55 Kr.). 1 Dreng Enkefru P. M. Schulstads Legat (35 Kr.). 3 Piger Fabrikant C. A. Feilberg og Hustrus Skolelegat (150 Kr. til Deling) samt 2 Drengene »Gunnar Jensens Mindelegat« (Renten af 5 000 Kr. til Deling). 9 Drengene W. A. Krieger og Hustrus Legat (1 Portion à 300 Kr., 1 à 280 Kr., 2 à 150 Kr., 1 à 128 Kr., 2 à 100 Kr. og 2 à 36 Kr.). Af Handelsagent C. L. Walsøes Legat har Skolevæsenet modtaget 100 Kr., som er fordelt mellem de 9 gamle Kommuneskoler.

*Skolebørns erhvervsmæssige Arbejde.* Efter Indberetning fra Skolerne til Skolevæsenets Tilsynsførende ved Overholdelse af den af Kommunalbestyrelsen vedtagne og af Indenrigsministeriet godkendte Vedtægt for Frederiksberg Kommune angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde i visse Arter af Erhvervsvirksomhed var der ved Skoleaarets Begyndelse 210 skolepligtige Børn i Arbejde i Virksomheder, der falder ind under Tilsynet, og ved Skoleaarets Slutning 280.

Tallene fordelte sig saaledes paa Skolerne, henholdsvis ved Skoleaarets Begyndelse, dets Slutning og i Gennemsnit af Aaret:

Lindevangsskolen .....	31	42	38
Skolen paa Niels Ebbesensvej .....	16	21	19
» » Fuglevangsvej .....	18	17	17
» » Godthaabsvej .....	27	43	35
» » Nyelandsvej .....	20	25	23
» » Solbjergvej .....	30	43	35
» » Lollandsvej .....	32	33	33
» » Duevej .....	28	42	35
» » la Coursvej .....	8	14	11
	210	280	246

Forholdet mellem Antallet af Dreng og Piger har været som 32—1, idet de Piger, der beskæftiges ved Husgerning i Hjemmene, ikke kommer ind under Vedtægtens Bestemmelser og Undersøgelser af den Tilsynsførende.

I Aarets Løb er der ved Indberetning fra Skolerne fremkommet 40 Sager for direkte Overtrædelse af Vedtægten. Af disse fremkom 15 p. Gr. af ulovligt Arbejde, og 14 angik Børn, som ikke var gamle nok, 7 havde for lang Arbejdsdag og 4 for strengt Arbejde.

Der er tillige af den Tilsynsførende i Aarets Løb foretaget Stikprøver, særlig om Søndagen, og Overtrædelser er i adskillige Tilfælde konstateret, men ligesom de ovenfor nævnte Overtrædelser er disse ordnet ved Forhandling med vedkommende Arbejdsgiver. Ingen Sager er sendt til Politiets Afgørelse.

De *skolesøgende Børns Opførsel* giver Anledning til følgende Bemærkninger:

Der *bortsendtes* i Aarets Løb af Værgeraadene 7 Børn (2 forrige Aar), af Foreninger 1 Barn. For Retten tiltaltes 13 Børn (8 forrige Aar), og til Værgeraadet og Dommer blev der afgivet 69 Erklæringer (mod 38 Aaret før).

*Sundhedsforhold m. m.* I de 8 Badeanstalter blev der tilsammen givet 93 838 tempererede Brusebade. Af Drengklasserne har i de enkelte Skoler fra 79—94 pCt. og af Pigeklasserne fra 69—84 pCt. af de tilstedeværende Børn benyttet Skolernes Badeanstalter.

I Gennemsnit har hvert af de badende Børn faaet 18 Bade i Aarets Løb. Badningen besøgedes ved 2 Bademestre og 2 Badekonere.

*Svømmeundervisningen paa »Helgoland« i Sommeren 1929.* I Tørsvømningen i Maj Maaned deltog som sædvanlig ca. 600 Børn. Denne forberedende Svømmeundervisning bliver baade af Lærere og Elever mere og mere paaskønnet, fordi den i høj Grad letter det paafølgende Arbejde paa »Helgoland«.

Undervisningen paa »Helgoland« begyndte den 3. Juni og sluttede den 14. September.

6 Lærere og 5 Lærerinder (i Ferien 4 Lærere og 3 Lærerinder) underviste uden for Børnenes Skoletid (i enkelte Tilfælde i Gymnastiktimerne), i Ferien fra Kl. 9—1 og i den øvrige Tid fra Kl. 1½—5½.

Som Maal for Undervisningen anvendtes nedenstaaende to Prøver:

I. »Folkeskolens Frisvømmerprøve«, hvortil der kræves:

- |  |       |
|--|-------|
| 1. Brystsvømning .....                   | 200 m |
| 2. Rygsvømning .....                     | 40 »  |
| 3. Flydning.                             |       |
| 4. Dykning efter Genstand .....          | 2½»   |
| 5. Undervandssvømning .....              | 10 »  |
| 6. Bjærgning af en jævnaldrende Kammerat | 20 »  |
| 7. Noget Kendskab til Frigørelsestag.    |       |

II. »Frederiksberg udvidede Frisvømmerprøve«, hvortil der kræves:

- |  |       |
|--|-------|
| 1. Brystsvømning .....                                       | 500 m |
| 2. Rygsvømning med Overtag .....                             | 100 » |
| 3. Dykning efter Genstand .....                              | 3 »   |
| 4. Undervandssvømning .....                                  | 12 »  |
| 5. Bjærgning efter 25 m Svømning i fuld<br>Paaklædning ..... | 25 »  |
| 6. Afklædning i Vandet.                                      |       |
| 7. Praktisk Kendskab til Frigørelsestag.                     |       |
| 8. Praktisk Kendskab til Oplivningsforsøg (Schäfermeto-      |       |
| den).  |       |
| 9. Udspring paa Hovedet fra Vippen.                          |       |

Modelister og Lister over Svømmeprøverne viser følgende Tal:

	Antal Elever	Antal Bade	Best. Prøve I.	Best. Prøve II.
Drenge ....	1 223	19 122	72	31
Piger .....	1 135	18 730	52	21
Ialt ...	2 358	37 852	124	52

Søndag den 25. August Kl. 1 afholdtes den aarlige Opvisning. I denne deltog ca. 350 Frisvømmere. Foruden Skolekommissions- og Kommunalbestyrelsesmedlemmer var der 3—4 000 Forældre og Paarørende til Stede, der alle fulgte Opvisningen med den største Interesse.

*Holdningsgymnastikken* (Duevejs Skole) begyndte i Aar den 1. December og sluttede den 30. April.

79 Piger og 54 Drengene var af Skolelærerne henvist til denne Undervisning. Af disse optoges kun de mest trængende, nemlig 61 Piger og 40 Drengene. Børnene var delt i 7 Hold, 4 Pigehold og 3 Drengehold, hvert med 3 Timers ugl. Undervisning imellem Kl. 3—6 Em. Af de indmeldte Børn deltog 42 Piger og 29 Drengene til Kursusets Slutning.

*Bespisningen af Skolebørn* med Middagsmad i Vintermaanederne fandt ligesom Aaret forud Sted hver Søndag og varede med Støtte af Kommunen fra den 2. December til den 26. April, begge Dage medregnede. Børnene bispistes hveranden Dag med varm Mad, hveranden med varm Mælk, Kryddertvebakker og Smørrebrød. I alt bispistes:

i Vinteren 1925—26	{	900* Børn	i 113 Dage med	107 800 Port.
		875** —		
» — 1926—27	{	719*	» 112 —	» 88 700 —
		748* —		
» — 1927—28	{	815 —	» 114 —	» 99 100 —
» — 1928—29	{	846*	» 105 —	» 97 200 —
		935*		
» — 1929—30	{	830 —	» 110 —	» 94 000 —

\* De egentlige Vintermaaned.

\*\* De to Foraarsmaaned.

Det Antal Børn her i Kommunen, som ved Indrømmelse fra Befordringsautoriteterne fik *fri Rejse med Jernbaner og Dampskibe* i Sommerferien 1929 udgjorde 3 792.

Lærerforeningen anbragte i alt 1 288 Børn (601 Dreng og 687 Piger), deraf (58 Drengene og 220 Piger) i private Hjem. I Juni Maa- ned anbragtes 165 svagelige Børn (83 Drengene og 82 Piger) i Kongs- øre og Højstrup Feriehjem. Fra 15. August til 4. September var 86 svagelige Børn (44 Drengene og 42 Piger) i Højstrup. 759 Børn (416 Drengene og 343 Piger) udsendtes i Ferien til Foreningens Feriehjem i Kongsøre og Højstrup, til »Det Classenske Fideikommis's« Ferie-

hjem i Corselitze Skov paa Falster, til Kolonier i Arnager paa Bornholm, i Restinge, Langeland, og i Rindby paa Fanø, hvert Barn i 3 Uger.

I Antallet af de ferierejsende Børn var indbefattet 260 kirtelsvage Børn, der anbragtes paa *Sanatoriet ved Høve*. Før Udsendelsen havde Skolelægerne undersøgt de Børn, der som kirtelsvage ønskedes anbragte paa Sanatoriet, men flere af disse Børn frembød dog slet ingen eller kun ganske ubetydelige Symptomer paa Kirtelsyge, saa at de disponible Pladser var tilstrækkelige til at skaffe alle dem Sanatorieophold, der for Alvor trængte dertil.

Opholdet paa Sanatoriet, der for Drengene strakte sig over Tidsrummet 7. Maj—16. Juli og for Pigerne 23. Juli—1. Oktober, havde som sædvanlig den heldigste Virkning paa Børnene, der rejste hjem med en Vægtforøgelse, som for Pigerne Vedkommende gennemsnitlig androg 1,8 kg, for Drengene 1,4 kg.

Indtægterne af Skolevæsenets særlige Fond, der bestaar af Skolebøder og Renter af Fondens Kapital, er anvendt til at støtte *Skolerejser* med de ældste Klasser. Der foretoges Udflugter til Malmø og Lund, Kullen, Fredensborg, Hareskov, Helsingør, Hillerød, Frederikssund, Jægerspris, Tisvilde, Vallø, Lyngby, Ringsted, Hveen, Sorø, Roskilde, Stevns Klint, Møens Klint og Kongsøre med 2 343 Børn, 38 almindelige Klasser og 57 Mellemskoleklasser. Af de sidste rejste 1 464 af 1 527 Børn eller 96 pCt., i Folkeskoleklasserne 879 af 1 027 Børn eller 85 pCt. Skolevæsenets Tilskud var 1 491 Kr. 60 Ø., hvilket i Gennemsnit bliver 15 Kr. 06 Ø. pr. Klasse og 64 Ø. pr. Barn.

*Meddelelser fra de enkelte Skoler.* Se Side 30.

*Skolelægerne.* Se Side 39.

*Skoletandklinikken.* Se Side 43.

*Lærerpersonalet* har afvigte Aar undergaaet følgende Forandringer:

Lektor E. Fledelius,  
Lærer Albert Larsen,  
Lærer S. Holm,  
Lærerinde, Frk. Anna Tvede

afgik ved Døden.

Overlærer C. Dall,  
Lærerinde, Frk. Emilie Henriksen,  
Lærerinde, Frk. Fr. Pauls,  
Lærerinde Fru Julie Winding,  
Lærerinde Frk. Margrethe Jespersen og  
Lærerinde, Frk. Anna Schneekloth

afskedigedes med Pension.



Adjunkt E. Frandsen udnævntes til Docent ved Universitetsundervisningen i Aarhus.

En Timelærer afskedigedes efter Ansøgning uden Pension.

4 Timelærere og 4 Timelærerinder blev ansat i fast Embede.

Lærerpersonalet bestod den 2. August 1930 af:

- 1 Rektor.
- 10 Skoleinspektører.
- 1 Overlærer ved Præliminærklasserne.
- 1 Overlærer ved Værneklasserne.
- 2 pædagogiske Overlærere.
- 1 — Overlærerinde.
- 10 administrative Overlærere, hvoraf 1 tillige er Lektor.
- 9 — Overlærerinder.
- 5 fastansatte Lektorer.
- 11 — Adjunkter.
- 2 fastansatte Lærere med Lon som Statens Sang- og Gymnastiklærere.
- 81 andre fastansatte Lærere.
- 152 » Lærerinder.
- 20 Timelærere og
- 19 Timelærerinder.
- 2 Lærerinder } der midlertidig er antagne til at undervise
- 1 Lærer } enkelte Timer.
- 2 Lærere } der er fast ansatte ved Statens Skoler, under-
- 2 Lærerinder } viser delvis ved Frederiksberg Skolevæsen.

Desuden findes der en til Undervisning af tuberkuløse Børn antagen Lærerinde samt 22 Aarsvikarer.

Ved Skolevæsenet fungerer der foruden 2 Viceskoledirektører 2 Skolelæger, 3 Skolesygeplejersker og det ved Tandklinikken ansatte Personale, endvidere 12 Skolebetjente, 2 Bademestre, 2 Badekoner og en Varmemester.

Lærerpersonalets Størrelse i de sidste Aar fremgaar af følgende Oversigt:

		Fast ansatte		Timelærerpersonale		Ialt		Hoved-
		Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	sum
$\frac{2}{8}$	1926	127	172	15	21	142	193	335
»	1927	124	166	19	26	143	191	335
»	1928	120	165	20	23	140	188	328
»	1929	122	164	23	25	145	189	334
»	1930	122	162	23	23	145	185	330

Undervisningen besørgedes saaledes:

	Ugentlig Timetal	
	Ved Lærere	Ved Lærerinder
1925—26	4 167	5 381
1926—27	3 872	5 600
1927—28	3 784	5 542
1928—29	3 815	5 397
1929—30	3 742	5 427

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har Skolevæsenet afholdt Udgift til Vikariat i følgende Antal Timer (Tallene i Parentes angiver dette Antal udtrykt i Procent af Lærernes og Lærerindernes Timetal):

	For Lærere	For Lærerinder	Ialt
1925—26	5 126 (3,08)	15 813 ( 7,35)	20 939
1926—27	5 850 (3,78)	20 779 ( 9,28)	26 629
1927—28	4 671 (3,09)	21 672 ( 9,78)	26 343
1928—29	6 895 (4,52)	21 744 (10,07)	28 639
1929—30	4 778 (3,19)	13 436 ( 6,30)	18 462

Ved de enkelte Skoler er der afholdt 55 Lærerraadmøder og 30 Lærermøder. Med Inspektørerne har Direktøren afholdt 2 Møder.

I Aarets Løb er afholdt følgende *Instruktionskursus*: Viceskole- direktør S. Franck: Botanisk Instruktionskursus: Grøftens, Mar- kens og Havens *Livsformer* og de Kaar, de lever under. Lærer Ottar: Instruktionskursus i Gymnastik. Fru Højmar: Instruktions- kursus i Haandarbejde.

Kommunale Rejsestipendier tildeltes Lærerne H. Mønsted, Jo- hannes Vejlbjby, K. Duus og Kr. Vestergaard samt Lærerinde Fru O. Laustsen.

Lærerpersonalets Bogstavsamlinger talte ved Aarets Slutning 4 289 Bind.

*Lønningsforhold.* Den 2. August 1930 fordelte det faste Lærer- personale sig saaledes paa de forskellige Lønningstrin.

	Mænd	Kvinder
a. 1. Rektorer:		
paa 3. Løntrin .....	1	
2. Skoleinspektører:		
paa 2. Løntrin .....	1	
paa 3. Løntrin .....	7	2
b. Fastansatte Lærere:		
1. Pædagogiske Overlærere:		
paa 7. Løntrin .....	4	1
2. Administrative Overlærere:		
paa 7. Løntrin .....	9	9
paa 4. Løntrin (Lektorløn) .....	1	

	Mandl.	Kvinder
3. Lektorer:		
paa 2. Løntrin .....	1	
paa 4. Løntrin .....	4	
4. Adjunkter:		
paa 1. Løntrin .....	2	
» 2. » .....	4	
» 3. » .....	1	
» 4. » .....	1	
» 5. » .....	1	
» 6. » .....	0	
» 7. » .....	2	
5. Særlige Sang- og Gymnastiklærere:		
paa 6. Løntrin .....	2	
c. Lærere med anden skoleplanmæssig Løn:		
paa 2. Løntrin .....	0	0
» 3. » .....	5	2
» 4. » .....	5	4
» 5. » .....	7	10
» 6. » .....	10	23
» 7. » .....	54	113

Lønningerne andrager for Tiden, d. v. s. pr. 1. August 1930:

- 1) Rektor: 10 067 Kr. 40 Ø.
- 2) Skoleinspektører: 7 722 Kr., stigende hvert 3. Aar med 600 Kr. til 8 922 Kr.
- 3) Overlærere: 1 200 Kr. i Tillæg til vedkommendes Lærerløn.
- 4) Lektorer:

	Gifte og dermed ligestillede	Ugifte over 35 Aar	Ugifte under 35 Aar
1.— 3. Aar ....	6 334,20	6 114,60	6,041,20
4.— 6. » ....	6 934,20	6 714,60	6 641,20
7.— 9. » ....	7 561,20	7 328,16	7 250,40
10.—12. » ....	8 161,20	7 928,16	7 850,40
- 5) Adjunkter:

1.— 3. Aar ....	4 356,60	4 165,80	4 102,20
4.— 6. » ....	4 716,60	4 525,80	4 462,20
7.— 9. » ....	5 085,60	4 890,36	4 825,20
10.—12. » ....	5 456,40	5 255,76	5 195,40
13.—15. » ....	5 836,20	5 625,60	5 555,40
16.—18. » ....	6 196,20	5 985,60	5 915,40
over 18 » ....	6 574,20	6 354,60	6 281,40
- 6) Særlige Sang- og Gymnastiklærere:

paa ældste Løntrin: 5 696,40.

## 7) Lærere med anden skoleplanmæssig Løn:

A. Gifte og dermedigestillede samt andre, der er fyldt 35 Aar: 3 661 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar til 6 356 Kr. aarlig efter følgende Skala: 3 661, 4 043, 4 426, 4 908, 5 391, 5 874, 6 356.

B. Alle øvrige: 3 530 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar til 6 201 Kr. aarlig efter følgende Skala: 3 530, 3 909, 4 287, 4 766, 5 244, 5 722, 6 201.

*Udgifterne til Skolevæsenets Drift* (Forrentning og Afskrivning medregnet) har udgjort:

1925—26	.....	3 390 805 Kr.	46 Ø.	mod bevilget	3 352 179 Kr.
1926—27	.....	3 280 969	» 77	»	» 3 414 689 »
1927—28	.....	3 271 607	» 60	»	» 3 320 905 »
1928—29	.....	3 259 449	» 82	»	» 3 258 269 »
1929—30	.....	3 328 177	» 56	»	» 3 475 333 »

Der er af Staten refunderet Kommunen 701 837 Kr. 26 Ø. til faste Lærerlønninger, 12 013 Kr. 01 Ø. til Vikarudgifter og efter Tuberkuloseoven af 12. Marts 1918 8 484 Kr. 81 Ø. til den særlige Undervisning af tuberkuløse Børn. Lærerpersonalet har refunde- ret 9 752 Kr. 72 Ø. til Vikarudgifter. Skolevæsenets Tjenestemænd har betalt for Tjenestebolig 7 312 Kr. 32 Ø. Kommunens Andel i Skoleafgiften har andraget 62 570 Kr. 69 Ø. Afregning med Staten, København og Gentofte i Henhold til Lov af 20. Marts 1918 har andraget 192 357 Kr. 90 Ø. i Kommunens Favør, og Staten har for kirtelsyge Børne Ophold paa Høve Sanatorium refunderet 32 257 Kr. 75 Ø.

Herved synker Kommunens Udgift til Skolevæsenets Drift i afvigte Aar til 2 301 591 Kr. 10 Ø. Fordeles denne Udgift paa Bør- netallet i Kommuneskolerne (efter at man har fradraget Udgiften til Fortsættelsesundervisning, Amtsskolefonden og til Pensionsud- gifter vedrørende de overtagne Skoler samt Udgiften til Artiumskursus, som ikke vedrører de skolesøgende Børn), bliver den for hvert Barn 258 Kr. 72 Ø. af Kommunen og 104 Kr. 68 Ø. af Stat og Skolefond.

	Den tilsvarende Udgift udgjorde	af Kommunen	pr. Barn	af Stat o. Skolefond
1924—25	2 184 389 Kr.	84 Ø.	243 Kr. 63 Ø.	107 Kr. 71 Ø.
1925—26	2 224 610	» 17 »	252 » 52 »	116 » 52 »
1926—27	2 183 987	» 21 »	247 » 51 »	116 » 73 »
1927—28	2 185 296	» 28 »	242 » 43 »	109 » 07 »
1928—29	2 204 962	» 23 »	248 » 62 »	108 » 03 »

*Andre (offentlige og private) Skoler.* Ved Slutningen af 1929 fandtes foruden de kommunale Skoler følgende Skoler i Kommu- nen:

(Se Tabellen Pag. 28 og 29).

## Antal Elever 31. December 1929 i Statsskoler

	Fra Frederiksberg Kommune					
	Over skolepligtig Alder		I skolepligtig Alder		Under skolepligtig Alder	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
<i>Statsskoler.</i>						
Skt. Jørgens Gymnasium, Philippavej 4	74	1	49			
Statsgymnasiet, »Schneekloths Skole«, Værnedamsvej 13	111		82			
Falkonergaardens Gymnasium, Dr. Priemesvej 3		113		91		
	188	114	131	91		
<i>Private Gymnasieskoler.</i>						
Frk. M. Kruses Skole, Frb. Alle 15		111		241		14
Johannesskolen, Vodroffsvej 53	29	12	31	23	1	1
	29	123	31	264	1	15
<i>Private Mellem- og Realskoler.</i>						
Skt. Josephs Søstrenes Mellem- og Realskole, Frb. Alle 74		32		192		8
<i>Andre private Skoler.</i>						
Thorvaldsensskolen for Dreng, Philippavej 1			70		10	
Thorvaldsensskolen for Piger, Thorvaldsensvej 5				176		8
Niels Hjort Skolen, Frb. Alle 22			190		19	
Rahbeks skolen for Dreng, Rahbeks Alle 4 B			166		22	
Rahbeks skolen for Piger, Rahbeks Alle 4 A				81		6
H. Gregersens Skole, Ørstedesvej 67			61	2	9	1
K. F. U. M.s Seminariskole, Chr. Winthersvej 3		3	53	60	4	4
Frederiksberg højere Borger- og Realskole, Frbr. Bredegade 6	1		22		1	
J. C. Billes Skole, Amalievej 20	1	3	19	29		3
Børnehjemmet Godthaabs Skole, Kongensvej 4			81	13	4	1
Skt. Mariæ Skole, Boyesgade 8 A		1	8	11		
N. Vendts Skole, N. Fasanvej 140			3	11		
Mosaik Drengeskole, Ingemannsvej 21			3			
O. W. Jensens Skole, Mariendalsvej 48			7	9		2
Fr. Barfods Mindeskole, Philippavej 1	2		8			
7. Dags Adventisters Skole, Suomisvej 5			2			
	4	7	693	392	69	25
Ialt ...	221	276	855	939	70	48

og private Skoler paa Frederiksberg.

Tilsammen		Fra andre Kommuner								Ialt	
		Over skolepligtig Alder		I skolepligtig Alder		Under skolepligtig Alder		Tilsammen			
Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
123	1	66		52				118		241	1
196		135		56				191		387	
	204		74		47				121		325
319	205	201	74	108	47			309	121	628	326
61	366		59		141		7		207		573
	36	89	36	113	66	4	4	206	106	267	142
61	402	89	95	113	207	4	11	206	313	267	715
	232		36		198		16		250		482
80				57		10		67		147	
209	184			183	93	13	6	196	99	405	283
188				78		7		85		273	
70	87			77	64	8	8	85	72	155	159
	3			1	1	8	1	2	2	5	5
57	67	1	5	29	26			30	31	87	98
24				28		1		29		53	
20	35	2	4	39	75	5	2	46	81	66	116
85	14			2				2		87	14
8	12	1	2	48	42		2	49	46	57	58
3	11		2	9	19			9	21	12	32
3		4		129		4		137		140	
7	11			8	6			8	6	15	17
10		19		37				56		66	
2				14	22			14	22	16	22
766	424	27	13	738	348	48	19	813	380	1579	804
1146	1263	317	218	959	800	52	46	1328	1064	2474	2327

## Meddelelser fra de enkelte Skoler.

---

### Skolen paa Niels Ebbesensvej.

Den 25. September havde Skolen i herligt Vejr en Udflugt til Zoologisk Have.

Den 25. November holdt Skolekredsen Generalforsamling med Bestyrelsesvalg. Efter Generalforsamlingen holdt Viceskoledirektør Franck et udmærket Lysbilledforedrag: Børn — Forældre og Naturen. En stor Del af Forsamlingen deltog bagefter i et forholdsvis nøjeligt Samvær ved Kaffe bordet.

Den 15. Februar 1930 holdt Skolen sit aarlige Bal.

Den 17. Marts holdt Skolekredsen Møde. Seminarielærerinde Fru Dagmar Nielsen indledede en Diskussion om: »Kvindeligt Politik«.

Derefter var der musikalsk Underholdning ved kgl. Kapelmusikus Olaf Bjørvig. Et fælles Kaffe bord sluttede den meget vellykkede Aften.

Den 1. April var der Oplæsning og Sang for Børnene fra 1.—5. Klasserne. Direktør Th. Hejle læste og fortalte Eventyr af H. C. Andersen, og Koncertsangerinde Fru Ayoë Willumsen sang Børnesange, bl. a. en Del af Kaalunds Fabler.

Den 14. April holdt Skolekredsen en Folkeviscaften for Eleverne fra Real Mellemskole og 6.—7. Klasserne samt Forældre. Hr. Magister Mogens Wøldike holdt det indledende Foredrag, og Magister Anders Christensen sang Folkeviser, hvortil Omkvædet blev sunget af et Kor af Mellemskoleelever. Ogsaa denne Aften sluttede med et fælles Kaffe bord.

---

### Skolen paa Godthaabsvej.

Udvalget for Skolesammenkomster har ligesom i tidligere Aar gennemført en Række Møder og Sammenkomster.

Det sædvanlige Eftersaars Forældremøde afholdtes d. 10. Okt. Der blev afgivet Beretning om den forrige Sæson, og der blev drøftet forskellige Emner.

27. Nov. Ældste Hold. Oehlenschläger-Mindeaften. Oplæsning og Foredrag af Professor, Dr. phil. Vilh. Andersen.

9. Dec. Yngste Hold. Oplæsning (Fortælling, Recitation) ved Direktør Thomas Hejle.

21. Jan. Mellemste Hold. Oplæsning (Recitation) ved kgl. Skuespillerinde Fru Jonna Neiiendam.

19. Febr. Ældste Hold. Foredrag med Lysbilleder: »Igennem Sahara« ved Magister Storgaard.

30. Marts, 1. og 2. April opførtes i Anledning af H. C. Andersen-Mindefesterne en Eventyrkomedie »Den lille Havfrue« bearbejdet og indstuderet med Eleverne af Frk. Femmer. De to første Aftener var for yngste og mellemste Hold, til sidste Aften havde ogsaa de ældste Elever Adgang.

Desuden har der været afholdt Sammenkomster for Forældrene alene saaledes:

Onsdag d. 11. Dec. Foredrag med Lysbilleder af Viceskolelederektør Sofus Franck: Børnene og Naturen.

Aftenen blev indledet med Sang af et Børnekor og Fællessang. Den sluttede med fælles Kaffe bord.

Onsdag d. 19. Marts. Foredrag af Lærer H. Mønsted om Skolens sociale Arbejde. Foredraget efterfulgtes af Forhandling, og der var Kaffe bord til sidst.

Skolens aarlige Sammenkomst for udgaaede Elever afholdtes, som Traditionen er, den første Onsdag i Marts (den 5.). Der var Foredrag med Lysbilleder »Syd for Skelbækken« ved Lærerinde Frk. K. Nielsen, Tryllekunstner af Magister Bang, fælles Kaffe bord og lidt Dans til sidst. — Der var ca. 210 Deltagere i Festen.

Ved Skolens Aarsafslutning d. 30. Juni tog vi Afsked med Fru Julie Winding, en højt anset og meget afholdt Lærerinde, der havde virket ved Skolen i over 30 Aar.

### Skolen paa Fuglevangsvej.

Torsdag d. 24. Okt. afholdtes Forældremøde her med Dagsorden:

- 1) Om Skolens Ordning; indledet af Skoleinspektør N. Ørding.
- 2) Meddelelser fra Formanden.
- 3) Valg.

Den 7. Dec. afholdtes Skolebal for de større Elever.

Den 23. Dec. afholdtes Julefest for alle Elever.

Den 30. Marts afholdtes en H. C. Andersen-Fest med Sang af Skolens Sangkor under Ledelse af Hr. S. Pedersen og Oplæsning af nogle af Andersens Eventyr ved Skuespiller Schröder.

Mandag den 23. Juni afholdtes Afslutningsfest for de Elever, der efter endt Skolegang forlader Skolen. Forældrene var indbudt.



### Skolen paa Nyelandsvej.

I Skoleaaret 1929—30 har flg. Institutioner velvilligst givet Skolen Tilladelse til at aflægge Besøg: Frederiksberg Brandstation, Københavns Mælkeforsyning, Frederiksberg Vandværk, Frederiksberg kommunale Gas- og Elektricitetsværker og F. L. Schmidts Maskinfabrik og Støberi, Gl. Køge Landevej.

I Efteraaret 1929 afholdtes et Forældremøde, hvor Forstanderen for Frederiksberg Skoletandklinik, Tandlæge Orth, talte om »Vore og vore Børns Tænder«, og i April et Møde, hvor Inspektøren for Høve Sanatorium, Kommuelærer Oluf Larsen, gav et Billede af Livet paa Sanatoriet, og Formanden for Feriekolonierne, Kommuelærer J. Kyed, fortalte om Koloniernes Virksomhed i og uden for Sommerferien. Efter Møderne var der fælles Kaffeord, hvori saa godt som alle deltog.

For Eleverne med deres Forældre har flg. Aftenunderholdninger været arrangeret: Professor, Dr. phil. Vilh. Andersen: Et Eventyr af H. C. Andersen og Scener af Holberg, Magister Lieberkind: Havets Hemmeligheder, Forfatteren, Overlærer Vald. Kirkegaard: Eventyr af H. C. Andersen og Kipling, Komponisten Rudolf Simonsen: Haydn (med Prøver af hans Musik), Rektor Henrik Madsen: Fra en Rejse til Palæstina og Ægypten, Fru Ayoë Willumsen: Børnesange, og Overlærer Th. Herlev: Eventyr. Endelig har de ældre Elever som sædvanlig haft en Festaften i Foraaret, og de udgaaende Elever med deres Forældre, samt Forældreudvalgets Repræsentanter deltog sammen med Skolens Lærere i en Afslutningshøjtidelighed den 28. Juni.

Af Skoleudflugter kan særlig nævnes en Tur til Skaralid (6. Dr.) under Ledelse af Kommuelærer C. Gahrn. — Lærerkredsen har afholdt 3 pædagogiske Aftener: Kommuelærer A. Nøesgaard fortalte om sin Amerikarejse, Kommuelærerinde Fru A. Vestergaard og Kommuelærer Johs. B. Kirkegaard om Skolestævnet i Helsingør, og endelig talte Dr. phil. Aage Schmidt om Udgravningerne i Det hellige Land.

---

### Skolen paa Solbjergvej.

Den 2. September: Foredrag om Folkeforbundet af Kommuelærer C. Marke for Hoved- og Mellemskolens Elever.

Den 16. Oktober: Forældremøde med Dagsorden: Beretning om Repræsentantskabets Virksomhed. Valg af fire Forældrerepræsentanter. Skolebadningen. Elevernes Hjemmearbejde.

Forældre- og Lærerrepræsentationen bestaar herefter af: Fru Selma Grip (Formand), Fru Metha Mortensen, Kaffehandler Diedrichsen, Maskinbygger H. P. Hansen, Kommuelærerinde Frk.

N. Sommer og Frk. Joh. M. Mathiesen samt af Skolens Inspektør.

Den 11. November: Aftenunderholdning for Hoved- og Mellem skolens Elever med Forældre. — Forstander P. Jacobsen og Frue sang og spillede (Klaver og Guitar). Magister Lieberkind holdt Foredrag over Emnet: Hvad Skovsøen gemmer.

Den 18. November: Bal for Eleverne i 4. og 5. Klasserne.

Den 13. Januar: Møde for Forældre til Børn i 4. og 5. Klasserne om Spørgsmaalet: Skal jeg søge at faa mit Barn i Mellem skolen?

Den 30. Januar: Børnesange af Komponist Louis Møhlholm for Grundskolens Elever med Forældre.

Den 31. Januar: Bal for Hoved- og Mellem skolens Elever.

Den 4. Februar: Forældremøde, hvor Magister Poul Bahnsen holdt Foredrag om: De unges Valg af Livsstilling, hvorefter der var fælles Kaffe bord i Skolekøkkenet.

Den 1. April, Dagen før H. C. Andersens 125 Aars Dag, mindedes Digteren, idet Kommunelærer Oluf W. Køster fortalte om H. C. Andersen og læste Eventyr for de yngre, medens Kommune lærerinderne Frk. Joh. Mathiesen og Frk. Joh. Klavsen henholdsvis fortalte og læste for de ældre Elever.

Den 27. Juni: Afslutningsfest for de Elever, der forlod Skolen.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret afgik Sløjdlærer Chr. Andersen med Pension. Ligeledes afgik Frk. F. Pauls den 1. Februar, og det gjorde et dybt Indtryk paa Kollegerne, da hun, der saa godt som aldrig i sit lange Skoleliv havde været syg, allerede døde den 16. Juni. Endvidere afgik ved Skoleaarets Slutning Skolens mangeaarige og afholdte Overlærer, C. E. Dall.

### Skolen paa Løllandsvej.

For Skolens Elever — inddelt i 3 Hold efter Alder — er der af Skolekredsens Fællesudvalg af Forældre og Lærere ligesom tidligere Aar blevet arrangeret Underholdningsaftener med Oplæsning, Lysbilledforedrag og Musik. Til disse Aftener har ogsaa Forældrene været indbudt. Udgifterne er blevet dækket dels ved frivillige Bidrag fra Forældre kredsen, dels af Skolevæsenet.

Der er blevet afholdt et almindeligt Forældremøde, hvor Magister Bahnsen holdt Foredrag om »De unges Valg af Livsstilling«, og desuden har der været Møder for den enkelte Klasses Forældre kreds.

H. C. Andersens 125 Aars Dag mindedes ved en Festlighed i Gymnastiksalen, hvor der blev oplæst Eventyr for Børnene.

Til Fordel for Børnehjælpsdagen spillede — ligesom tidligere Aar — Komædie af Elever fra de ældre Klasser, denne Gang Sangspillet »Molboerne«. Forestillingen gentoges nogle Aftener og gav som sædvanlig et smukt Overskud.

Den 28. Juni holdtes om Aftenen Afslutningsfest for de afgaaende Elever og deres Forældre. Som sidste Aar fremførtes Frk. M. C. Jørgensens og Hr. Ribers Kantate.

Den 11. November døde Lærer Svend Holm efter nogle Maaneders Sygdom. Ved hans altfor tidlige Død mistede Skolen en saare dygtig Tegnælærer og vi Lærere en god og trofast Kollega.

### Skolen paa Duevej.

Duevejens Skoles Forældre og Lærerkreds har i Aaret 1929—30 holdt følgende Møder:

11. Oktober det sædvanlige Efteraarsmøde med Planlæggelse af Aarets Arbejde.

2. November talte Skoletandlæge Orth om »Børnenes Tænder og deres Pleje«.

4. Marts 1930 et Møde, hvorved Kommunalærer O. de Hemmer Egeberg og Fru Florander talte om »Arbejdet i en Forsøgsklasse —«; bagefter Diskussion.

25. April fortalte Viceskoledirektør S. Franck for Kredsen og Skolens ældste Klasser om »Barnet og Naturen«. Foredraget ledsagedes af Lysbilleder.

Kredsens Elevsammenkomster har været de sædvanlige 6, — 4 for Eleverne med deres Forældre, 2 for Eleverne alene, saa hver Elev i Aarets Løb har været til 2 Sammenkomster. Disse var:

2. December to Sammenkomster for Skolens to mellemste Hold med Forældre. Ved disse læstes der op af kgl. Skuespillerinde Fru Sigrid Neiendamm.

5. December læste Overlærer Vald. Kierkegaard Eventyr for yngste Hold med Forældre.

5. December var der desuden for ældste Hold med Forældre en Oehlschläger-Aften. Kgl. Skuespillerinde Fru Augusta Blad læste op og kgl. Operasanger Lars Boe sang.

3. Februar var der en Elevsammenkomst for de to ældste Elevhold. Cand. mag. C. Langballe holdt Lysbilledforedraget »Hedevandringer«.

3. April underholdt Recitatrice Frk. Kaja Nygreen Skolens to yngste Elevhold med Eventyr-Fortælling.

Den 22. December var der Juleafslutning, og den 26. Juni Afskedsfest for udskrevne Elever. Ved begge Lejligheder fremførtes af Elever og Lærere Kantate af Hr. K. Ribers og Frk. M. Jørgensen.

I Dagene 15., 16. og 17. Marts opførte Eleverne fra Skolens ældste Klasser under Skuespiller Svend Aggerholms Instruction Maurice Meaterlincks Eventyrspil: »Den blaa Fugl«, hvortil

Hr. K. Ribers havde komponeret og tilrettelagt Musikken. Forestillingen gjorde megen Lykke og indbragte saa mange Penge, at Skolens smukke Teater nu er gældfrit. Til Generalprøven var de Gamle fra Frederiksberg Alderdomshjem inviteret, og Lærerpersonalet trakteredede dem med en Kop Chokolade.

Den 13. Juni toges Skolens nye, smukke Sportsplads i Brug. Indvielsen overværedes af Raadmand L. Sørensen og Viceskoleinspektør S. Franck.

Den 5. Oktober 1929 fejrede Lærerpersonalet Frk. L. Jephcott og Hr. K. Ribers i Anledning af deres 25 Aars Jubilæum ved en Aftenfest paa Skolen.

---

### Skolen paa la Coursvej.

Foruden Deltagelse i et Møde d. 10. Novbr. 1929, som »De frederiksborgske Skolekredse« (samtlige Skolers Forældre og Lærerkredse) holdt i Lindevangsskolen med Taler af Provst Hans Koch: »Far, Mor og Børn«, Skoleinspektør Arvin: Aktuelle Skoleproblemer, Sang af Børn fra Skolen paa la Cours Vej under Ledelse af Hr. Richard Paulsen og Forevisning af Skolefilm ved Censor A. Nicolaisen, har Skolens Forældre og Lærerkreds holdt 3 Møder:

1) Drøftelse af forskellige Emner i Anledning af Undervisningsplanens Revision. Indledere: Hr. K. Andersen Kjær og Hr. Haastorp.

2) Foredrag om Skolens Danskundervisning (Frk. Dora Sandal).

3) Foredrag med Lysbilleder om Barnet og Naturen (Viceskoleinspektør S. Franck).

Efter det sidste Foredrag holdtes en festlig Sammenkomst i Anledning af, at Frederiksberg Kommune har overdraget Skolen den Boldplads, som Forældre og Lærereforeningen gennem de sidste 5 Aar har lejet for en betydelig Afgift.

»Kunst og Skole« har afholdt en meget smuk Folkeviscaften under Medvirken af Sanginspektør Mogens Wøldike, Magister Anders Christensen og et større Kor af Skolens Elever, instrueret af Hr. Richard Paulsen.

De ældre Klasser har haft et vellykket Skolebal.

H. C. Andersens 125 Aars Dag fejredes med en Underholdning (Sang, Dans, Eventyr, Tableauer og Lysbilleder) under Medvirking af flere af Skolens Lærere samt af større og mindre Elever.

Endvidere har Lærerkredsen været samlet et Par Aftener, dels ved en selskabelig Sammenkomst, dels en pædagogisk Aften, hvor Frk. Dora Sandal indledede en Diskussion om »De smaa Tings Betydning«.

Før Juleferien var der Juletræ og Koncert af Skolens Sangkor

og Elevorkester, og efter endt Eksamen før Sommerferien holdtes en smuk Aarsafslutning, hvortil alle de udgaaende Elever og deres Forældre var indbudt.

Ca. 400 af Skolens Elever har været Medlemmer af Dansk Skolescene.

### Lindevangsskolen.

I Aarets Løb har Skolen haft et stort Tab blandt Lærerpersonalet, idet dets yderst pligtopfyldende og trofaste Medarbejdere Hr. A. Larsen og Frk. M. Tvede er afgaaet ved Døden.

For Skolens Elever har der været afholdt følgende Underholdninger og Sammenkomster:

Skuespiller Texière læste H. C. Andersens Eventyr for 1.—4. Klasse.

For 5.—IV fremviste Adjunkt de Cros Dich Lysbilleder af Danmark og ledsagede dem med Sang.

Ved et Skolebal for de ældste Elever læste og sang kgl. Skuespillerinde Fru Jonna Neiiendam.

I Anledning af 125 Aarsdagen for H. C. Andersens Fødsel var alle Skolens Elever samt Forældrene indbudt til at overvære en Fremvisning af Films af 3 af hans Eventyr. Censor A. Nicolaisen havde været saa elskværdig at laane Skolen Filmene og lede Fremvisningen. Lærer J. Vejlbj talte om H. C. Andersen og forklarede Billederne. Lærer H. Smith ledede et Elevkor, som sang flere Sange af H. C. Andersen. Festen overværedes af ialt 1800 Mennesker.

### Frederiksberg Gymnasium.

August: Geologisk Tur med II G. B. til Stevns og Fakse. — Sejltur med 4. M. a. gennem Københavns Havn.

September: Besøg med 3. M. a. paa Fordfabrikkerne. — Botanisk-geografisk Tur med 3. M. b. til Bøllemosen, Julebæk, Nøddebo og Hillerød.

18. September. Lektor Fledelius døde ganske pludselig.

Oktober: II G. spr. arrangerede en Aftenunderholdning, hvis Overskud sendtes til Sønderjylland.

November: Den norske Skuespiller Hr. Sigurth læste op for Gymnasielklasserne af forsk. norske Digttere.

December: Julefestlighed.

Februar: Skolekomedie med Bal for Gymnasielklassernes Elever.

Marts: Elevorkestrets aarlige Koncert. — Besøg med II G. mat. paa Burmeister og Wains Skibsbyggeri.

25. Marts: Sanglærer V. Poulsen døde ganske pludselig.

2. April: H. C. Andersen mindedes ved Foredrag og Oplæsning for I G.klassernes, Realkls og Mellemskoleklassernes Elever. III og II G.klasserne var af Undervisningsministeriet indbudt til en Festforestilling i det kgl. Teater.

Maj: Geologisk Tur med I G. B. til Gentofte Sø, Ordrup Mose og Hjortekær Grusgrav. — Geologisk Tur med I G. B. til Strøby, Stevns og Fakse. — Botanisk-geografisk Tur med 4. M. a. til Bose-rup, Udlejre og Frederikssund.

### Frederiksberg Kommunes Mellems og Realskole for Piger.

Den 4. September foretoges under Lærerindernes Vejledning pr. Automobil de aarlige Udflugter med Klasserne: Realklasserne var i Fredensborg, IV M. besaa Samlingerne paa Frederiksborg, III M. var i Roskilde Domkirke, II M. i Frilandsmuseet i Lyngby, I M. drog til Helsingør og Kronborg. I det gode Vejr gav Dagen desuden rig Lejlighed til Ophold i Skov og ved Strand.

Den 14. September foretoges botanisk Udflugt med Realklas-serne til Hareskov og Værløse.

Den 7. Oktober afholdtes paa Skolen et Møde med Forældre-repræsentanterne, hvorved bl. a. en ny Repræsentant valgtes i Stedet for det Medlem, hvis Datter var gaaet over i Gymnasiet.

Den 22. December samledes Skolens Elever i 2 Hold om Jule-træet, hvor Julefesten fejredes med Tale, Sang og Højtlesning.

Den 20. Januar havde Skolen Besøg af en Grønlanderinde i Festdragt, som gav Eleverne Lejlighed til at høre grønlandsk Sang og Tale.

Den 1. Marts fejredes Frk. M. Bülow's 25 Aars Jubilæum af de Kolleger, med hvem hun i de forløbne Aar havde samarbejdet.

Den 1. April fejredes H. C. Andersens Minde. For I og II M. Klasserne holdt Frk. K. Andersen i Naturfagstuen Foredrag med Lysbilleder. De øvrige Klasser samledes i Gymnastiklokalet, hvor Frk. Barfod talte.

Den 1. Maj fejredes Frk. H. Ohrms Jubilæum.

Den 28. Juni samledes Lærerpersonalet og Forældre om de fire Eksamensklassers Elever til en Afslutning paa Skoleaaret. Sammenkomsten sluttede med en Fest for Realklassernes Elever, som nu skulde forlade Skolen.

### Værneklasserne.

Den 4. September var Børnene i Zoologisk Have.

Den 11. November var Eleverne i de to ældste Klasser sammen med deres Forældre indbudt til Aftenunderholdning paa Solbjergs

vejens Skole sammen med denne Skoles Elever. Forstander P. Jacobsen sang og Magister Lieberkind holdt Foredrag med Lysbilleder om: Hvad Skovsøen gemte.

Den 20. November afholdtes et Forældremøde. Formanden for Forældrekrederen Hr. Werner Andersen aflagde Beretning om de samlede Forældrekrederes Virksomhed. Det vedtoges, at Værneklassernes Forældrekrede vilde være med til at dække de samlede Forældrekrederes Udgifter.

Magister Frk. Sofie Ribbjerg holdt derpaa et meget interessant Foredrag om: Forskellige Børnetyper i Værneskolen.

Derefter serverede Lærerpersonalet Kaffe for alle de mødte.

Den 4. Februar var de af Værneklassernes Elever, der paa Grund af Alder udskrives til Sommerferien, og deres Forældre indbudt til Møde paa Solbjergvejens Skole. Magister Bahnsen holdt Foredrag: De unges Valg af Livsstilling. Foredraget var ledsaget af Lysbilleder.

Den 25. Februar fortalte Formanden for Værneskoleklassernes Forældrekrede Hr. Werner Andersen Børnene om: En Fodtur i Schweiz og Norditalien. Foredraget ledsagedes af Lysbilleder.

Den 27. Februar holdtes et særdeles godt besøgt Forældremøde, ved hvilket Hr. Werner Andersen gentog sit Foredrag om: En Fodtur i Schweiz og Norditalien, og Kommunelærerinde Frk. Gerda Nielsen sang en Del Sange, hvorefter der serveredes Kaffe.

Den 4. Juni havde Skolen Udflugt. Ældste Klasse var i Frederiksborg, medens de øvrige Klasser kørte med Turistbil til Springforbi. Her legede Børnene et Par Timer ved Stranden og spiste deres medbragte Mad, hvorpaa de spadserede til Eremitagen og videre til Fortunen, hvor de fik Kaffe, og hvorfra de efter at have leget i Skoven blev afhentet i 2 Turistbiler.

Desuden har Klasserne enkeltvis foretaget Ture til Raadhuset, Christiansborg Slot (Absalons Brønd), Fisketorvet ved Gl. Strand, Rundetaarn og Langelinie.

---

### Præliminærkursus.

Den 14. September foretoges med alle Elever en Skolerejse til Frederiksborg—Noddebo—Fredensborg.

Den 15. Februar afholdtes Elevbal med Oplæsning af Hr. H. Haastorp.

Den 26. Juni afholdtes Afslutningssammenkomst med de dimitterede Elever. 3 af disse fik tildelt Flidspræmie.

28 Elever har været Medlemmer af »Dansk Skolescene«.

---

Af den fra Skolelægerne til Skolekommissionen indsendte Beretning skal følgende anføres:

## Skolelægens Virksomhed.

Tabel I.

Sygeligheden hos de i Skoleaaret 1929—30 i 1ste Klasse nyoptagne Børn	Drenge	Piger	Ialt
Spinkel Legemsbygning .....	22	21	43
Mangelfuld Ernæring .....	55	23	78
Tuberkulose i Lunger .....	0	0	0
— i andre Organer .....	0	1	1
Kirtelsyge, let .....	225	182	407
— sværere .....	9	12	21
Blodmangel .....	36	39	75
Nervesygdomme .....	7	6	13
Øjensygdomme .....	27	39	66
Øre-, Næse- og Svælgsygdomme .....	95	81	176
Hjertesygdomme .....	7	9	16
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.) .....	1	0	1
— i Fordøjelsesorganerne .....	5	3	8
Holdningsfejl .....	10	14	24
Deformitet af Brystkassen .....	1	8	9
Andre Deformiteter .....	6	5	11
Brok .....	11	1	12
Andre kirurgiske Sygdomme .....	0	0	0
Hudsygdomme .....	4	6	10
Talefejl .....	9	6	15
Imbecilitet .....	0	0	0
Inkontinenta urinae & alvi .....	9	11	20
Andre Svagheder .....	1	3	4
I alt sygelige Tilfælde .....	540	470	1010
<hr/>			
Svage Personer .....	173	150	323
Raske Personer .....	323	333	656
I alt undersøgt	496	483	979



Skolelægerne har i Skoleaaret 1929—30 undersøgt og udstedt Helbredskort for 979 i 1ste Klasserne indskrevne Børn foruden for adskillige i ældre Klasser, særlig 1ste Mellemskoleklasser, nyoptagne Børn.

Af de 979 Børn maatte 656(67%) anses for raske, medens de øvrige 323 frembød forskellige — for største Delen dog mindre betydende — Svagheder, for hvilke er gjort nærmere Rede i Tabel I. Kun 88 Børn (48 Drengene og 40 Piger) fandt Skolelægerne Anledning til at tage under nøjere Observation, og disses Helbredskort mærkedes med NB.

I Skolelægens faste Træffetider paa Skolerne er i alt henvist til dem 510 Børn. 23 Børn fejlede intet, for Svaghederne hos de øvrige 487 Børn er gjort Rede i Tabel III.

*Tabel II.*

---

Udnyttelsen af Skolelægens Træffetider i Skoleaaret 1929—30.	
Skolernes samlede Elevantal (Aarets Gennemsnit) .....	8 289
Henvist til Skolelægen .....	510
Procent af Elevantallet .....	6,2
Intet foretaget .....	31
Afgivet Skøn .....	84
Afgivet Raad .....	248
Henvist til Lægebehandling .....	147
Mundtlige Henvisninger .....	19
Skriftlige Henvisninger .....	128
Heraf returnerede .....	60
med Diagnose .....	20

---

Klassebesøg o. s. v. er udført som de foregaaende Aar.

Skolelægerne har som sædvanlig blandt talrige Ansøgere udtaget de Børn, der udsendtes til Høve Sanatorium og til Junikolonierne for svagelige Børn, ligesom de umiddelbart før Udsendelsen har undersøgt disse Børn og Feriekolonibørnene. Endvidere har Skolelægerne været behjælpelige med Udtagelse af Børn, som trængte til Holdningsgymnastik.

Tabel III.

Sygdomstilfælde hos Drengene og Piger henvist til Skolelægerne i Skoleaaret 1929—30		
	Drengene	Piger
Akute Infektionssygdomme .....	6	9
Tuberkulose i Lunger .....	0	0
— i andre Organer .....	0	0
Kirtelsyge .....	6	9
Blodmangel .....	10	6
Nervesygdomme .....	8	3
Svagt Syn .....	17	35
Andre Øjensygdomme .....	21	33
Øre-, Næse- og Svælg- og Sygdomme .....	16	32
Heraf tunghøre .....	(2)	(3)
Hjertesygdomme .....	5	6
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.) ..	2	9
— i Fordøjelsesorganerne .....	5	8
Holdningsfejl .....	5	9
Deformiteter .....	0	1
Andre kirurgiske Sygdomme .....	83	44
Hudsygdomme .....	44	40
Pedikulose .....	0	1
Talefejl .....	1	0
Imbecilitet .....	3	0
Inkontinentia urinae & alvi .....	0	0
Andre Svagheder .....	6	4
I alt Sygdomstilfælde .....	238	249
<hr/>		
Antal syge Personer .....	238	249
Intet sygeligt paavist hos .....	11	12
I alt henvist til Skolelægen .....	249	261

Ligeledes har de afgivet Skøn over de Børn, der var indstillet til Værneklasser samt til Klassen for Børn, der lider af Talefejl.

Skolesygeplejerskernes Virksomhed er fortsat i samme Spor som i tidligere Aar.

En Oversigt over Sygdomstilfælde behandlede af Skolesygeplejerskerne findes i nedenstaaende Tabel IV.

Tabel IV.

*Sygdomstilfælde behandlet af Skolesygeplejerskerne 1929—30.*

Kirurgiske Tilfælde .....	1 093
Hudlidelser .....	558
Øjenlidelser .....	113
Ørelidelser .....	21
I alt behandlede Tilfælde .....	1 785
Samlede Antal Enkeltbehandlinger .....	32 740
Gennemsnitlige Antal Behandlinger pr. Tilfælde ....	18,3
Højeste — — — .....	104
Laveste — — — .....	1

En Oversigt over Skolesygeplejerskernes Virksomhed m. H. t. Utøjsbehandlingen findes i nedenstaaende Tabel V.

Tabel V.

*Utøjsbehandling udført af Skolesygeplejerskerne 1929—30.*

	Grund- og Hovedsk.	Mellemsk.
De kontrollerede Børns Antal .....	3 310	824
Ved første Eftersyn fandtes angrebne .....	103	3
Ved sidste Eftersyn fandtes angrebne .....	64	0
Antal Børn rensede paa Skolen .....	61	0
Heraf rensede 1 Gang .....	23	0
»    »    2 Gange .....	11	0
»    »    3 eller flere Gange .....	27	0
Antal Haarafklipninger .....	1	0

## Skoletandklinikken.

Resultatet af Klinikens Arbejde fremgaar af Tabel I.  
Ekstraktionerne af de blivende Tænder fordeler sig saaledes:

- 3 overtallige Tænder.
- 1 Central.
- 2 Lateral.
- 1 Hjørnetand.
- 4 I Præmolarer.
- 9 II Præmolarer.
- 106 6=Aars Molarer.
- 1 II Molar.

Det samlede Antal Patienter har været 6 809, og det samlede Antal behandlede Børn var 5 998.

Af de mødte Børn var 527 fejlfri, medens Behandling maatte opgives paa 27 Børn (Tabel 2).

Paa de resterende 5 444 Børn udførtes 24 157 Behandlinger (12 278 paa Drengene og 11 879 paa Piger).

Til gratis Behandling var indskrevet 1 219 nye Børn (625 Drengene og 594 Piger) og behandlet 1 103 Børn (569 Drengene og 594 Piger), af hvilke kun 22 eller 1,99 pCt. havde helt sunde Tænder (Tabel 2).

Behandlingen af Mælketænderne var delvis ophørt de sidste Maaneder af Skoleaaret.

Til »Nødhjælp« har der i Aarets Løb været henvist 179 nye Børn (77 Drengene og 102 Piger).

Driftsudgifterne var i afvigte Regnskabsaar 44 991 Kr. 11 Ø., Udgiften pr. Barn androg 7 Kr. 50 Ø. og pr. Behandling 1 Kr. 86 Ø. 137 Elever har efter derom indgivet Andragende faaet Betalingen eftergivet.

Til Sammenligning anføres, at Udgifterne har været:

i 1924—25	8 Kr. 19 Ø. pr. Barn	2 Kr. 17 Ø. pr. Behandling
i 1925—26	8 » 62 » » »	2 » 45 » » »
i 1926—27	8 » 40 » » »	1 » 93 » » »
i 1927—28	8 » 39 » » »	1 » 87 » » »
i 1928—29	7 » 67 » » »	1 » 77 » » »

Tabel 1.

	Antal Dage	Antal Timer	Antal Patienter		Fyldninger	Eks-traktion		Rensning	Rodbehandling	Andre Behandlinger	Antal Bes-handlinger	
			Drenge	Piger		Mælke-tænder	Blivende Tænder				Drenge	Piger
A	}238	}952	2834	2642	13237	3062	105	780	757	574	9511	9004
B			652	681	3927	995	23	71	310	316	2767	2875
Ialt	238	952	3486	3323	17164	4057	128	851	1067	890	12278	11879

Tabel 2.

	Antal fejlfri		Behandling umulig	
	Drenge	Piger	Drenge	Piger
A .....	262	243	10	11
B .....	6*15	4*7	1	5
Summa ...	283	254	11	16

\*) Fremmede Fyldninger, ingen ny Karies.